

İTALYA
ÜLKE RAPORU
(Meyve Sebze Mamulleri Sektörü Açısından)

ULUDAĞ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ
ARGE ŞUBESİ

2019

İÇİNDEKİLER

1. GENEL EKONOMİK DURUM	3
2. İTALYA'NIN DIŞ TİCARETİ	5
3. TÜRKİYE İLE TİCARET	11
4. İTALYA'NIN MEYVE SEBZE MAMULLERİ SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	18
5.İŞ ADAMLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR	22
KAYNAKLAR	25

İTALYA

1. GENEL EKONOMİK DURUM

	2015a	2016a	2017a	2018b	2019b	2020b	2021b	2022b
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	1.832.4	1.860.9	1.941.0	2.122.5	2.157.4	2.221.1	2.269.0	2.367.2
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	0,8	1,0	1,6	1,3	1,1	1,0	1,1	1,2
Kişi Başına Düşen GSYİH (Cari Fiyatlar - \$)	30.795	31.312	32.699c	35.798	36.433	37.562	38.433	40.164
Tüketici Fiyat Enflasyonu(ort, %)	0,1	0,0	1,3	1,1	1,3	1,1	1,1	1,2
İşgücü (Milyon)	22,5	22,8	23,0	23,2	23,4	23,6	23,9	24,1
İşsizlik Oranı (%)	11,9	11,7	11,3	10,9	10,6	10,5	10,3	10,2
Cari İşlemler Dengesi (milyar \$)	27,5	47,7	54,3	49,9	48,2	46,2	39,8	39,2

Kaynak: Ticaret Bakanlığı, a: Gerçekleşen, b: Tahmini, c: Öngörü

Ekonomik Yapı

Avrupa'nın 4. dünyanın 8. büyük ekonomisi olan İtalya, Avrupa Birliği'nin kurucu üyesidir. Ülke aynı zamanda ABD, Almanya, İngiltere, Fransa, Kanada, Japonya ve Rusya ile birlikte G8 adı verilen sanayileşmiş ülkeler grubuna dahildir.

İtalya güçlü ekonomik yapısını, diğer sanayileşmiş ülkelere oranla daha çok aile şirketi olan ve bu aileler tarafından yönetilen, sanayi grupları içerisinde bir araya gelmiş olan küçük ve orta ölçekli firmalara borçludur. Bu firmalar çeşitli kapital ve tüketim ürünleri kategorilerinde uzmanlıklar geliştirmişlerdir. Büyük ölçekli firmalar ise daha çok Kuzey ve Orta İtalya'da toplanırken Güney İtalya'da daha çok tarım ve turizm alanında faaliyet gösteren küçük işletmeler faaliyet göstermektedir.

İtalya ekonomisinde imalat sektörü çok güçlüdür. İmalat sektöründe son 30 yıldır Avrupa'nın 2. dünyanın 6. büyük üreticisi, imalat sektörü ihracatında dünyada ticaret fazlası veren 5. Ülkesidir. Ana sanayiler arasında otomotiv, gemi yapımı, kimyasallar, mobilya, giyim ve tekstil, deri eşya ve ayakkabı, gıda prosesi, seramik ürünler, parçalar ve makineleri sayılabilir. Tekstil, mobilya ve beyaz eşya gibi önemli sektörlerdeki firmalar düşük maliyetle üretim yapan Çin firmaları karşısında zorlanmaktadırlar.

İtalyan ekonomisinin bir diğer gücü ise "sanayi bölgeleri" olarak adlandırılan ve aynı sektörde, her biri üretim aşamalarının başka bir dalında uzmanlaşmış birçok firmanın sıkı ekonomik ilişkiler içerisinde bir arada bulunduğu alanların gelişimidir. Bugün İtalya'da 200'den fazla sanayi bölgesi mevcuttur.

Ülke çok çeşitli ihracat yapısına sahip olup, belli başlı sektörlerdeki global rekabet gücü, know-how üstünlüğü ve yenilikçilik “Made in Italy” markasını oluşturmuştur.

Diğer AB ülkelerine kıyasla İtalya’da daha fazla bürokratik engeller, karar alma süreçlerinde gecikmeler, yavaş işleyen adalet sistemi, yolsuzluklar, ağır vergi yükü ve yüksek oranlı kamu harcamaları ile karşılaşmaktadır.

Ekonomik Performans

İtalya, II. Dünya Savaşı sonrasında bir tarım ekonomisi olarak savaşın getirdiği ağır ekonomik çöküntüye maruz kalmıştır. Takip eden dönemde ABD’nin uyguladığı Marshall Planı ile sanayi tesislerini yeniden yapılandırma konusunda ihtiyaç duyduğu dış sermayeyi elde eden İtalyan ekonomisi, sanayi sektöründe istihdam edilecek işgücünü de ülkenin güney kesimlerinden gelen göçmenlerden karşılamıştır.

1950-1960 döneminde bu iki önemli itici gücün birleşmesi sonucunda zayıf bir tarımsal ekonomiden güçlü bir sanayileşmiş ekonomiye dönüşüm gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 1957 yılında İtalya’nın Avrupa Ekonomik Topluluğu’na üyeliği de Avrupa’nın geri kalanıyla ekonomik entegrasyonunu hızlandırmıştır. Bu on yıl içerisinde ülkenin ortalama büyüme hızı 5,3 olarak gerçekleşmiştir. 1960 ve takip eden iki yıl boyunca da ortalama olarak yıllık % 6,3 oranında ekonomik büyüme gerçekleşmiş ve bu dönem daha sonraları İtalyan ekonomik mucizesi (il boom economico) olarak anılmaya başlanmıştır.

1957 yılında AB’nin temelini oluşturan Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET)’nin kurulmasıyla başlayan süreçte “Altılar” olarak anılan Fransa, Almanya, İtalya, Hollanda, Belçika ve Lüksemburg’un oluşturduğu gümrük birliği sayesinde aralarındaki ticareti sürekli olarak geliştiren söz konusu ülkeler aynı zamanda Avrupa’nın ekonomik gelişimine de hız kazandırmıştır.

İtalyan ekonomisi 2012’den beri devam eden mali sıkılaştırma politikalarının, zayıf iş dünyası ve tüketici güveni sonucu olarak daralan ekonomi 2015 yılında sınırlı da olsa bir iyileşme göstermiş (% 0,6), ekonomi 2016 yılında % 1, 2017’de de % 1,5 büyüme ile devam etmiştir.

İtalya, IMF 2018 yılı verilerine göre 191 ülke arasında 1,9 trilyon dolar GSYİH ile dünyanın 8. en büyük ekonomisidir. 2016 yılı verilerine göre ülkenin GSYİH’sı içinde tarım sektörünün payı % 2,1, sanayinin % 23,9 ve hizmetler sektörünün payı ise % 74 olarak görülmektedir.

2018 yılında cari fiyatlara göre, 2,2 trilyon dolar olacağı tahmin edilen GSYİH’nın, 2019 yılında 2,3 ve 2024 yılında da 2,6 trilyon dolar olması beklenmektedir. 2017 yılında % 1,3 olan tüketici fiyatlarındaki yıllık ortalama enflasyon oranının, 2018 yılında % 1,1, 2019 yılında % 1,3 olacağı tahmin edilmektedir. 2017 yılında % 2,9 olan cari ödemeler dengesinin GSYİH’ya oranının, 2018 yılında % 2,6, 2019 yılında da % 2,2 ve 2024 yılında da % 0,9 olması beklenmektedir.

Cari fiyatlara göre İtalya, 2017 yılında 32.000 dolar, 2018 yılında da tahmini olarak 36.000 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 27. sırada yer almaktadır.

2. DIŞ TİCARET

2017 yılında dünyanın en çok ihracat yapan 9. (2016'da 8.), ithalat gerçekleştiren 10. (2016'da 9.) ülkesi olmuştur.

İtalya'nın ihracatına bakıldığında ağırlıklı olarak makine, nakliye ekipmanı, metal ve kimyasallar gibi orta düzey teknoloji gerektiren ürünlerin olduğu görülmektedir. Bunun yanında gıda ve içecek, tekstil, kıyafet, deri, ayakkabı, seramik gibi İtalyan küçük ve orta ölçekli işletmelerinin belkemiğini oluşturan emek yoğun ürünler de İtalya'nın ihracatında önemli yer tutmaktadır.

AB üyesi ülkelerin İtalya'nın ihracatında payı 2001 yılında % 60,5 iken yıllar içerisinde azalarak 2017 yılı itibarıyla % 55'e düşmüştür. Almanya İtalya'nın ihracatında birinci sırada yer almaktadır. 2017 yılında Türkiye, İtalya'nın en çok ihracat yaptığı ülkeler sıralamasında 11. sırada bulunmaktadır.

Ülkenin ithalat kalemlerinin başında ise ham petrol, petrol yağları ve gazları, otomotiv ve oto yan sanayi ürünleri, kimyasallar, ilaçlar, mineraller ve demirdışı metaller, makineler ve ekipmanları gelmektedir.

İtalya'nın ithalatında AB ülkelerinin payı % 60 civarındadır. Almanya İtalya'nın ithalatında da birinci sırada yer almaktadır. 2017'de Türkiye, İtalya'nın ithalat yaptığı ülkeler arasında % 2,1 pay ile 13. sırada bulunmaktadır.

İtalya Dış Ticaret Değerleri (Milyar Dolar)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
İhracat	501,2	518,1	529,5	457,0	461,5	503,1
İthalat	489,1	479,3	474,1	410,9	404,6	451,4
Hacim	990,3	997,4	1.003,6	868,0	866,1	954,5
Denge	12,1	38,8	55,4	49,8	56,9	51,7

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Tablo 1. İtalya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

GTİP NO	GTİP TANIMI	2016	2017	2016-2017 Değişim %
	Genel Toplam	461.529.407	503.053.928	9,0
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	16.642.589	18.275.651	9,8
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	15.169.863	18.021.383	18,8
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	10.517.594	14.512.126	38,0
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	12.517.507	13.656.120	9,1

6403	Ayakkabı; yüzü deri, tabanı kauçuk, plastik, tabii, suni vb. kösele	7.587.274	7.708.094	1,6
8481	Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil	7.242.399	7.583.643	4,7
4202	Deri ve kösele vb.den seyahat eşyası	6.511.886	7.455.051	14,5
9403	Diğer mobilyalar vb. aksam, parçaları	6.910.139	7.223.066	4,5
7113	Kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası	6.048.677	6.969.438	15,2
2204	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil) üzüm şırası	6.222.026	6.762.266	8,7
3002	İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	3.640.197	6.355.936	74,6
8422	Yıkama, temizleme, kurutma, doldurma vb. İşler için makine, cihaz	5.894.848	6.349.041	7,7
8479	Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar	5.106.804	5.515.508	8,0
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	5.172.499	5.311.280	2,7
6907	Karo, küpler vb.eşya-cilasız/sırsız seramikten	1.891.165	4.596.419	143,0
8414	Hava-vakum pompası, hava/gaz kompresörü, vantilatör, aspiratör	4.459.937	4.363.494	-2,2
8413	Sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri	3.936.734	4.247.322	7,9
8419	Isı değişikliği yöntemi ile maddeleri işlemek için cihazlar	3.610.892	4.132.804	14,5
8411	Turbojetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleri	3.713.387	3.868.220	4,2
7306	Demir/çelikten diğer tüpler, borular, içi boş profiller	3.067.773	3.595.697	17,2
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, aksam-parçaları	3.333.260	3.558.420	6,8
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	3.239.001	3.333.638	2,9
7326	Demir/çelikten diğer eşya	2.970.426	3.329.638	12,1
8483	Transmisyon milleri, kranklar, yatak kovanları, dişliler, çarklar	2.874.642	3.252.312	13,1
8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik kablolar	2.891.402	3.239.417	12,0
8803	Balon, hava gemisi, planör vb. diğer hava taşıtlarının aksam ve parçaları	3.206.602	3.120.967	-2,7
8418	Buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları	3.017.416	3.087.806	2,3
8431	Ağır iş makine ve cihazlarının aksamı, parçaları	2.744.260	3.077.172	12,1
3926	Plastikten diğer eşya	2.728.336	3.025.769	10,9
4107	Sığır ve atların dabalılanmış ve hazırlanmış deri ve köselesi	2.897.158	2.982.074	2,9
0406	Peynir ve lor	2.675.562	2.974.410	11,2

9004	Gözlükler, güneş gözlükleri (numaralı, koruyucu, vb.)	2.736.929	2.820.723	3,1
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar	2.585.286	2.808.061	8,6
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	2.570.903	2.806.554	9,2
8901	Yolcu gemileri, gezinti gemileri, feribotlar, yük gemileri, mavnalar	2.662.489	2.787.598	4,7
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	2.564.371	2.781.988	8,5
8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	2.397.107	2.727.449	13,8
8408	Dizel, yarı dizel motorlar (hava basıncı ile ateşlenen, pistonlu)	2.320.790	2.630.042	13,3
1902	Makarnalar	2.595.695	2.628.182	1,3
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar (şofbenler)	2.350.995	2.577.680	9,6

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Tablo 2. İtalya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 ABD Doları)

GTİP NO	GTİP TANIMI	2016	2017	2016-2017 Değişim %
	Genel Toplam	404.577.979	451.415.535	11,6
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	27.480.864	31.186.725	13,5
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	18.893.126	26.098.437	38,1
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	12.372.165	15.636.336	26,4
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	14.414.346	15.135.436	5,0
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	7.834.066	8.532.664	8,9
8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	7.650.714	8.494.058	11,0
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	6.264.546	7.673.598	22,5
3002	İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	5.035.801	6.940.098	37,8
8471	Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri	4.632.828	5.006.465	8,1
7403	Arıtılmış bakır, işlenmemiş bakır alaşımları	3.035.885	4.022.247	32,5
7108	Altın (ham, yarı işlenmiş, pudra halinde)	3.672.812	3.605.112	-1,8
7208	Demir/çelik sıcak hadde yassı mamulleri- genişlik 600mm. fazla	2.503.971	3.395.773	35,6
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	3.058.745	3.306.833	8,1
9018	Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları	2.920.140	3.223.170	10,4
4202	Deri ve kösele vb.den seyahat eşyası	2.615.359	2.883.460	10,3
2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	3.562.935	2.877.718	-19,2

7601	İşlenmemiş alüminyum	2.276.513	2.754.669	21,0
6403	Ayakkabı; yüzü deri, tabanı kauçuk, plastik, tabii, suni vb. kösele	2.793.272	2.717.975	-2,7
7219	Paslanmaz çelikten yassı hadde mamulü (600mm den geniş)	2.133.373	2.697.069	26,4
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	2.735.351	2.672.500	-2,3
2716	Elektrik enerjisi	1.866.730	2.349.178	25,8
3907	Poliasetaller, diğer polietilerler, epoksit-alkid reçineler vb. (ilk şekilde)	1.939.517	2.319.377	19,6
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	1.960.284	2.296.349	17,1
8409	İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları	1.981.672	2.222.292	12,1
8443	Matbaacılığa mahsus baskı makineleri, yardımcı makineler	2.158.309	2.190.427	1,5
0203	Domuz eti (taze, soğutulmuş, dondurulmuş)	1.982.137	2.188.519	10,4
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	1.989.297	2.156.657	8,4
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	1.955.768	2.139.622	9,4
1509	Zeytinyağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	1.929.565	2.136.741	10,7
8411	Turbojetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleri	2.116.755	2.109.254	-0,4
8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik kablolar	1.769.592	2.051.540	15,9
2402	Tütün/tütün yerine geçen maddelerden purolar, sigarillolar ve sigaralar	2.108.260	2.044.991	-3,0
7113	Kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası	1.576.323	1.987.335	26,1
8481	Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil	1.929.536	1.985.729	2,9
4703	Sodali ve sülfatlı odun hamuru	1.809.534	1.970.266	8,9
0406	Peynir ve lor	1.715.866	1.963.481	14,4
8414	Hava-vakum pompası, hava/gaz kompresörü, vantilatör, aspiratör	1.817.065	1.935.231	6,5
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	1.880.217	1.927.571	2,5
8528	Televizyon alıcıları, video monitörleri ve projektörler	1.798.192	1.895.242	5,4
0201	Sığır eti (taze/soğutulmuş)	1.840.722	1.883.520	2,3

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Ülkenin Dış Ticaretinde Başlıca Ülkeler

İtalya'nın dış ticaretinde AB ülkeleri, ABD ve Çin'in ön plana çıktığı görülmektedir. Ülkenin ihracatında en önde gelen ticaret ortağı ABD iken ithalatında da Çin birinci sırada yer almıştır.

Tablo 3. İtalya'nın İhracatında Başlıca Ülkeler (1 000 \$)

ÜLKELER	2015	2016	2017	2016-2017 Değişim %	2017 Pay %
Dünya	456.988.720	461.529.407	503.053.928	9,0	100,0
Almanya	56.269.735	58.331.878	62.814.070	7,7	12,5
Fransa	47.294.342	48.606.493	51.815.553	6,6	10,3
ABD	39.881.621	40.871.577	45.607.985	11,6	9,1
İspanya	21.905.398	23.203.485	26.093.775	12,5	5,2
Birleşik Krallık	24.783.069	24.874.825	25.869.666	4,0	5,1
İsviçre	21.331.141	21.077.029	23.296.430	10,5	4,6
Çin	11.542.518	12.258.630	15.207.937	24,1	3,0
Belçika	14.986.807	14.943.756	15.111.259	1,1	3,0
Polonya	12.082.934	12.427.032	14.143.919	13,8	2,8
Hollanda	10.599.290	10.762.763	11.748.203	9,2	2,3
Türkiye	11.060.447	10.622.125	11.266.767	6,1	2,2
Avusturya	9.517.082	9.769.826	10.637.704	8,9	2,1
Rusya Federas.	7.862.632	7.437.038	8.986.444	20,8	1,8
Romanya	7.413.525	7.313.461	8.157.808	11,5	1,6
Japonya	6.104.325	6.676.633	7.388.552	10,7	1,5
Hong Kong	6.546.677	6.397.436	6.778.930	6,0	1,3
Çek Cum.	5.602.073	5.953.722	6.618.371	11,2	1,3
B.A.E.	6.843.971	5.986.723	6.002.974	0,3	1,2
Macaristan	4.582.660	4.859.934	5.293.466	8,9	1,1
İsveç	4.605.929	4.658.891	5.107.540	9,6	1,0
G. Kore	4.987.385	4.422.933	4.844.176	9,5	1,0
Meksika	3.859.604	4.099.268	4.758.709	16,1	0,9
Slovenya	4.114.257	4.029.873	4.691.026	16,4	0,9
Yunanistan	4.115.566	4.250.349	4.541.772	6,9	0,9
Portekiz	3.725.132	3.886.767	4.485.547	15,4	0,9
Kanada	4.078.509	4.099.484	4.434.072	8,2	0,9
Suudi Arabistan	5.665.536	4.638.196	4.393.177	-5,3	0,9
Avustralya	3.960.457	3.956.176	4.313.317	9,0	0,9
Brezilya	4.288.710	3.549.201	4.257.214	19,9	0,8
Hindistan	3.712.030	3.627.524	3.969.198	9,4	0,8
Tunus	3.365.860	3.236.196	3.601.724	11,3	0,7
Cezayir	4.596.284	4.105.589	3.441.506	-16,2	0,7
Hırvatistan	2.886.759	2.820.720	3.386.150	20,0	0,7
Danimarka	2.851.727	3.055.465	3.284.424	7,5	0,7
Mısır	3.270.720	3.416.507	3.283.499	-3,9	0,7
Slovakya	2.782.696	3.012.318	3.204.790	6,4	0,6

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Tablo 4. İtalya'nın İthalatında Başlıca Ülkeler (1 000 \$)

ÜLKELER	2015	2016	2017	2016-2017 Değişim %	2017 Pay %
Dünya	410.933.264	404.577.979	451.415.535	11,6	100,0
Almanya	63.879.367	65.794.412	73.734.529	12,1	16,3
Fransa	35.686.732	36.020.327	39.636.929	10,0	8,8
Çin	31.315.511	30.194.171	32.020.375	6,0	7,1
Hollanda	22.813.510	22.305.297	25.398.869	13,9	5,6
İspanya	20.612.170	21.619.322	23.892.681	10,5	5,3
Belçika	18.988.962	19.698.412	20.148.515	2,3	4,5
ABD	15.744.426	15.398.202	16.918.613	9,9	3,7
Rusya Federas.	15.981.500	11.750.624	13.853.253	17,9	3,1
Birleşik Krallık	12.066.802	12.168.656	12.870.663	5,8	2,9
İsviçre	11.940.468	11.731.621	12.623.271	7,6	2,8
Polonya	9.523.182	9.661.775	11.123.702	15,1	2,5
Avusturya	9.412.097	9.189.054	10.415.416	13,3	2,3
Türkiye	7.373.849	8.271.237	9.335.295	12,9	2,1
Çek Cum.	6.143.256	7.047.292	7.445.558	5,7	1,6
Romanya	7.124.051	6.913.135	7.401.855	7,1	1,6
Macaristan	4.943.470	5.067.798	5.939.248	17,2	1,3
Hindistan	4.436.030	4.691.289	5.789.736	23,4	1,3
Cezayir	3.349.721	4.725.143	5.598.667	18,5	1,2
Azerbaycan	4.804.164	3.233.072	5.230.029	61,8	1,2
Slovakya	3.432.410	3.669.971	5.111.498	39,3	1,1
Japonya	3.462.342	4.447.104	4.723.864	6,2	1,0
İsveç	3.871.413	3.998.496	4.253.122	6,4	0,9
İrlanda	4.565.060	3.696.346	4.208.901	13,9	0,9
Suudi Arabistan	3.717.768	2.834.536	3.849.268	35,8	0,9
G. Kore	3.547.265	3.284.254	3.825.777	16,5	0,8
İran	520.571	1.162.059	3.803.090	227,3	0,8
Brezilya	3.552.066	3.577.908	3.742.762	4,6	0,8
Slovenya	2.917.791	2.868.539	3.340.562	16,5	0,7
Irak	3.732.995	3.257.815	3.185.567	-2,2	0,7
Libya	3.793.777	2.010.191	3.145.599	56,5	0,7
Yunanistan	2.819.559	2.813.635	3.019.101	7,3	0,7
Vietnam	2.950.583	3.288.744	2.863.698	-12,9	0,6
Danimarka	2.403.234	2.422.874	2.815.078	16,2	0,6
Bulgaristan	2.549.582	2.717.760	2.811.145	3,4	0,6
Ukrayna	2.315.395	2.196.155	2.796.664	27,3	0,6
Tunus	2.549.856	2.482.433	2.500.694	0,7	0,6
Tayvan	1.809.607	2.009.489	2.177.732	8,4	0,5
Endonezya	2.210.915	1.836.625	2.110.106	14,9	0,5
Mısır	2.201.991	1.700.857	2.060.101	21,1	0,5
Sırbistan	2.039.360	1.984.738	2.042.347	2,9	0,5

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

3. TÜRKİYE İLE TİCARET

Tablo 5. Türkiye-İtalya Dış Ticaret Değerleri (Milyon dolar)

Yıllar	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2005	5.616,80	7.566,30	13.183,00	-1.949,50
2006	6.752,40	8.663,50	15.415,80	-1.911,10
2007	7.480,10	9.968,00	17.448,00	-2.487,90
2008	7.819,00	11.011,50	18.830,50	-3.192,50
2009	5.890,50	7.673,40	13.563,90	-1.782,90
2010	6.505,30	10.203,70	16.709,00	-3.698,40
2011	7.851,50	13.549,50	21.401,00	-5.698,00
2012	6.372,50	13.559,70	19.932,20	-7.187,20
2013	6.718,40	13.097,10	19.815,50	-6.378,70
2014	7.141,10	12.195,50	19.336,50	-5.054,40
2015	6.887,40	10.756,90	17.644,30	-3.869,50
2016	7.580,80	10.226,90	17.807,70	-2.646,10
2017	8.473,50	11.360,60	19.834,10	-2.887,20
2017 / (1-11)	7.703,40	10.259,90	17.963,30	-2.556,50
2018 / (1-11)	8.827,00	9.417,30	18.244,30	-590,3

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Tablo 6. Türkiye'nin İtalya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)

GTİP NO	GTİP TANIMI	2016	2017	2018
	Genel Toplam	7.580.892	8.473.629	9.566.538
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	1.421.294	1.718.744	1.708.191
7208	Demir/çelik sıcak hadde yassı mamulleri-genişlik 600mm. Fazla	146.753	361.517	802.417
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	641.428	612.022	606.158
0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	477.990	388.625	347.668
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	269.172	284.657	303.159
8702	Toplu halde yolcu taşımağa mahsus motorlu taşıtlar	119.318	147.624	207.562
8701	Traktörler	77.754	100.389	181.862
7413	Bakırdan ince, kalın, örme vb. Halatlar (elektrik-izole hariç)	71.990	94.604	118.096

4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	104.585	102.582	111.485
5205	Pamuk (dikiş hariç) ipliği (ağırlık; =>%85 pamuk) (toptan)	96.840	105.845	108.528
8418	Buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları	98.137	121.638	106.398
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası (örme)	109.977	95.247	94.388
6006	Diğer örme mensucat	81.919	96.645	92.531
8450	Çamaşır yıkama makineleri	94.353	91.129	87.265
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	78.341	84.537	85.276
6004	Diğer örme mensucat (en>30cm, elastomerik/kauçuk iplik=>%5)	104.143	104.607	81.957
8415	Klima cihazları-vantilatörlü, ısı, nem değiştirme tertibatlı	17.922	30.165	79.090
8528	Televizyon alıcıları, video monitörleri ve projektörler	61.394	77.183	78.619
8409	İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları	67.251	78.801	75.249
2529	Feldispat; lösit; nefelin ve siyenit nefelin; florspat	58.416	63.213	74.316
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. Eşya (örme)	65.324	64.406	73.513
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar	51.543	61.814	73.468
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	19.113	14.023	72.191
2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	50.234	58.809	71.983
7403	Arıtılmış bakır, işlenmemiş bakır alaşımları	24.701	28.070	71.210
8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik kablolar	66.748	63.805	69.147
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri	72.551	66.449	65.363
7219	Paslanmaz çelikten yassı hadde mamulü (600mm den geniş)	12.428	44.905	64.958
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar (şofbenler)	41.614	47.312	58.871
5509	Sentetik devamsız liften iplik (dikiş hariç) (toptan)	39.555	52.516	58.177
6005	Çözümlü tipi örgülü diğer mensucat	64.015	58.179	54.354
7213	Demir/çelik filmaşın (sıcak haddelenmiş, rulo halinde)	8.288	33.576	53.721
7408	Bakır teller	39.635	51.446	53.020

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Tablo 7. Türkiye'nin İtalya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1000 \$)

GTİP NO	GTİP TANIMI	2016	2017	2018
	Genel Toplam	10.220.108	11.306.054	10.155.960
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	385.750	600.102	612.043
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	576.880	605.777	524.896
8408	Dizel, yarı dizel motorlar (hava basıncı ile ateşlenen, pistonlu)	316.809	317.304	270.341
7113	Kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası	200.327	254.401	261.440
8803	Balon, hava gemisi, planör vb. diğer hava taşıtlarının aksam ve parçaları	101.862	195.245	230.257
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	212.518	213.097	223.524
8481	Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil	248.792	257.459	206.337
8479	Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar	217.524	173.677	183.868
8903	Yatlar, diğer eğlence ve spor teknesi; kürekli kayak, kano	1.462	491.054	174.968
8422	Yıkama, temizleme, kurutma, doldurma vb. işler için makine, cihaz	179.472	197.980	167.572
8407	Alternatif-rotatif kıvılcım ateşlemeli, içten yanmalı motorlar	99.959	130.553	153.086
8419	Isı değişikliği yöntemi ile maddeleri işlemek için cihazlar	168.965	122.950	109.975
8413	Sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri	105.187	112.724	109.099
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	219.793	193.733	91.387
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	76.522	91.329	90.378
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	105.942	111.636	89.691
8483	Transmisyon milleri, kranklar, yatak kovanları, dişliler, çarklar	83.749	87.485	88.511
8474	Toprak, taş, metal cevheri vb.aAyıklama, eleme vb. için makineler	67.460	74.186	86.596
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksit-alkid reçineler vb. (ilk şekilde)	82.621	90.907	81.114
3909	Amino reçineler, fenolik reçineler, poliüretanlar (ilk şekilde)	68.922	73.819	80.987
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar	78.574	90.111	77.776
8477	Kauçuk, plastik eşya imal ve işleme makine ve cihazları	107.718	89.467	76.425

3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	72.331	79.257	75.940
7219	Paslanmaz çelikten yassı hadde mamulü (600mm den geniş)	46.978	54.455	72.463
6403	Ayakkabı; yüzü deri, tabanı kauçuk, plastik, tabii, suni vb. kösele	75.939	73.192	72.042
8421	Santrifüjle çalışan kurutma, filtre, arıtma cihazları	65.326	68.688	72.006
7306	Demir/çelikten diğer tüpler, borular, içi boş profiller	62.763	73.417	68.322
8501	Elektrik motorları, jeneratörler	83.871	82.359	67.810
8414	Hava-vakum pompası, hava/gaz kompresörü, vantilatör, aspiratör	91.827	93.814	67.294
8445	Lifleri hazırlayan, iplik üreten-hazırlayan makineler	41.016	45.942	66.831
8428	Kaldırma, istifleme, yükleme, boşaltma makine ve cihazları	72.145	75.259	65.965
3824	Kimya ve bağlı sanayide kullanılan kimyasal ürünler	57.470	69.044	63.039
3402	Yıkama, temizleme müstahzarları-sabunlar hariç	49.619	59.846	62.349
8447	Örgü tezgahları, gipür, tül, dantela, file imali makine, cihazları	27.221	51.012	61.850
3208	Sentetik polimerler esaslı; susuz ortamda eriyen/dağılan, boya ve vernik	55.570	63.646	61.385
7210	Demir/çelik yassı mamul, kaplı, sıvanmış (600mm. den geniş)	120.968	94.537	61.192
2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	54.961	61.340	59.325
5112	Taranmış yünden, ince hayvan kılından dokumalar	52.381	54.039	58.981
3002	İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	45.309	51.371	57.886
8462	Metalleri dövme, işleme, kesme, şataflama presleri, makineleri	41.821	37.772	57.667

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

İki Ülke Arasındaki Anlaşma ve Protokoller

Anlaşma Adı	İmza Tarihi
Ekonomik, Endüstriyel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşması	16.12.1976
Ekonomik, Sanayi ve Teknik İşbirliği Karma Komisyonu VI. Dönem Mutabakat Zaptı	14.12.1989
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	27.07.1990
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	22.03.1995

Türkiye-İtalya Yatırım İlişkileri

TCMB verilerine göre, 2005-2017 döneminde ülkemize gerçekleşen İtalya kaynaklı doğrudan yatırım miktarı 2,143 milyar ABD Dolarına ulaşmıştır.

2017 yılında yurtdışından Türkiye'ye gelen 7,44 milyar \$ değerindeki toplam doğrudan yatırımda, İtalya 124 milyon \$ %1,7 pay ile 11. sırada yer aldığı görülmektedir. 2018 yılı 5 aylık verilerine göre İtalya'dan Türkiye'ye yapılan doğrudan yatırımın tutarı ise 56 milyon ABD Dolarıdır.

Türkiye'deki İtalyan firmaların sanayi sektöründe ağırlıklı olarak gıda, hazır giyim, kimyasal ürünler, elektrik-elektronik, makine imalatı, mobilya, demir-çelik, otomotivde; hizmet sektöründe ise ticaret, turizm, haberleşme, bankacılık ve yatırım finansmanı üzerine yoğunlaştıkları görülmektedir.

TCMB verilerine göre, 2005-2017 döneminde ülkemizden İtalya'ya gerçekleşen doğrudan yatırım miktarı 276 milyon ABD Doları civarındadır.

Türkiye'nin 2017 yılında yurtdışına gerçekleştirdiği 3,18 milyar \$ değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırımda, İtalya 27 milyon \$ %0,8 pay ile 15. sırada yer almaktadır. 2018 yılı 5 ayında Türkiye'den İtalya'ya gerçekleşen yatırım miktarı ise 7 milyon ABD Dolarıdır.

Türkiye'de kayıtlı şirketlerin İtalya'da 50'den fazla ortaklık veya iştiraki bulunmaktadır. Özellikle Kuzey İtalya'da Türk vatandaşlarına ait çok sayıda işletme faaliyet göstermektedir. Bununla birlikte, söz konusu işletmeler, diğer Avrupa ülkelerindeki işletmelere kıyasla daha küçük ölçekli yapıdadır.

İtalya'nın önde gelen belli başlı firmalarının Türkiye'de temsilcilikleri mevcuttur. Bunlar arasında bazı önemli firmalar Telecom Italia Mobile (Avea), Fiat, Iveco, Chicco, Merloni, De Longhi, Magnetti Marelli, Pirelli, Ermenogildo Zegna, Astaldi, Trevi, Caltagirone Group (Çimentaş), Banca Intesa, Banca di Roma, Istituto Bancario, Assicurazioni Generali, Barilla Alimentare (Filiz Gıda), Menarini International, Omron Electronics, Inelli Plastik, Scavolini, Veneta Cucina'dır.

İş Konseyi

Türk-İtalyan İş Konseyi 1990 yılında kurulmuştur. İş Konseyi faaliyetleri ortak toplantılar, yatırım seminerleri ve bölgesel toplantılar çerçevesinde sürdürülmektedir. Ticari ilişkiler, ortak yatırımlar, teknolojik işbirliği ve üçüncü ülkelerde işbirliğinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. İki ülkenin KOBİ'leri arasında işbirliğinin geliştirilmesi potansiyeli mevcuttur. Bu nedenle İtalya ve Türkiye'de bölgesel ve sektörel işbirliği toplantılarına İş Konseyi çalışmalarında ağırlık verilmekte ve her iki ülkede ilgi kuruluşlar ile işbirliği yapılmaktadır. Ayrıca, İtalya'nın Türkiye'deki yatırımlarının artırılması ve GAP bölgesindeki işbirliği olanaklarının değerlendirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

İşbirliği İmkanları

Türkiye'nin AB üyeliğini destekleyen ülkelerin başında gelen İtalya, Türkiye'nin Almanya ve Rusya'dan sonraki en büyük üçüncü ticaret ortağıdır. İtalya, aynı zamanda Türkiye'deki en büyük beşinci yabancı yatırımcı konumunda bulunmaktadır.

Türkiye ve İtalya arasındaki ticari ve ekonomik ilişkiler son yıllarda hızla gelişmektedir. İtalyan Ticaret Odası'ndan yapılan açıklamalara göre, Türkiye İtalya için Çin, Rusya veya Brezilya'dan çok daha önemli bir yatırım ve ticaret ortağı durumundadır. Bunun başlıca nedenleri arasında Türkiye'nin İtalya'ya yakın olması ve komşu olduğu pazarlara girebilmek için önemli bir merkez oluşturmasıdır.

Avrupa Birliği'nin en gelişmiş ekonomileri arasında yer alan İtalya ile Türkiye arasındaki ilişkiler birbirini tamamlar niteliktedir. Tekstil-konfeksiyon, deri, makine imalat, gıda işleme ve kimya sektörleri İtalyan firmalarının işbirliğine son derece açıktır. Bu sektörlerin yanı sıra ambalaj, madencilik, mobilya, otomotiv yan sanayi, elektronik, güvenlik sistemleri, mücevherat, haberleşme, mühendislik, lojistik, metal işleme, gemi inşa, enerji, ulaştırma, çevre projeleri, savunma sanayi, sağlık, finansal hizmetler ve turizm sektörleri de işbirliği potansiyeline sahiptir.

Mutfak ve banyo mobilyası konusunda, Veneta Cucina, Oikas, Scavolini gibi Türkiye'deki varlıklarını mükemmellik veya doğrudan satış yoluyla sürdüren İtalya'nın önde gelen banyo ve mobilya üreticileri, Türkiye'ye sadece pazar olarak bakmaktansa burada Türk ortaklarla ihracata dayalı üretim yaparak Çin'in rekabetini aşmayı, komşu ülkelerde (Rusya, Kafkas Ülkeleri, Orta Asya, Kuzey Afrika ve Orta Doğu) müteahhitlik ve konut inşaatına paralel olarak artmakta olan mobilya talebini karşılamayı, pazardaki yerlerini korumayı ve talebi artan mobilya pazarından daha fazla pay almayı hedeflemektedirler.

Mobilya sektöründe diğer bir işbirliği alanı, mobilya yan sanayinde oluşturulabilecek imkânlardır. Türkiye'de mobilya sektörünün en önemli sorunlarından biri, her üreticinin doğrudan tüketiciye ulaşmak isteği ile nihai ürün imal etmek arzusu nedeniyle gerekli yan sanayinin oluşmamasıdır. Ardeco, Artesi, Dierre gibi İtalya'nın önde gelen dolap ve kapı sistemleri, banyo dolap sistemleri varlıklarını mükemmellik yoluyla sürdürmektedir. Mobilya sektörünün öne çıkan üreticilerinin markalaşma yatırımını yapmış satış ve dağıtım uzmanlığı olan İtalyan firmalarıyla yan sanayi alanında yapacağı ortak yatırımlar sektörü uluslararası pazarda daha rekabetçi duruma getirebilecektir. Söz konusu

işbirliğinin gerçekleşmesi durumunda yurtiçi kalitemizin yanı sıra ihracat imkanlarımızın da gelişmesi mümkündür.

Bir diğer işbirliği alanı da konut inşaatı ve yeni yatırımlara paralel artış gösteren mermer sektörüdür. Mobilya talebinin artışı için sözü geçen faktörler mermer sektörü için de geçerlidir. İtalya Türkiye’den blok halinde mermer ithal ederek işlenmiş ürünleri ihraç etmektedir. Bu kapsamda, Türkiye’de mermer işlemesine yönelik yapacakları yatırımlarla komşu ülke pazarlarından daha fazla pay almak istemektedirler.

Ayakkabı sektöründe İtalya, Çin’in uluslararası pazarda hızla artan rekabetin ve avronun değerinin artmasına paralel olarak dünya pazarında hızla pay kaybetmektedir. İtalya bu tehditlere paralel olarak dünyada tasarım, üretim ve ihracatında söz sahibi oldukları ayakkabı sektöründeki mevcut durumlarını koruyabilmek amacıyla üretimlerini Türkiye’de ayakkabı sektörünün yoğunlaştığı İstanbul, Bursa, İzmir, Manisa, Denizli, Konya, Ankara, Kayseri, Isparta, Hatay, Gaziantep, Şanlıurfa, Kahramanmaraş, Malatya, Trabzon ve Samsun yörelerine kaydırmak konusunda eğilimlidirler.

Gıda alanında ise, Türkiye, İtalyan firmalar açısından geniş iş fırsatları sunmaktadır. Özellikle Amerika, AB ülkeleri ve Uzak Doğu ülkelerinde pazarı üretim, tüketim ve ticaret hacmi bakımından hızla artmakta olan organik tarım ve hayvancılık ürünleri ticaret hacmi bakımından hızla artmakta olan organik tarıma geçiş için gerekli olan faktörlere en iyi cevap verebilen ülkelerden biridir. Türkiye organik tarım alanında dünya üretiminde ve ihracatında söz sahibi olduğu fındık, incir, üzüm, zeytinyağı, pamuk gibi ürünlerini dış pazarlarca talep edilen miktarlarda üretmekte ve ihracata dayalı sözleşmeli yetiştiricilik sistemini benimsemektedir.

Fuar Katılımları

<https://www.ticaret.gov.tr/ihracat/fuarlar>

4. İTALYA’NIN MEYVE SEBZE MAMULLERİ SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tablo 8. Türkiye’nin İtalya’ya Meyve Sebze Mamulleri İhracatı

	2017	2018	DEĞİŞİM
ÜRÜN GRUBU	FOB USD	FOB USD	FOB USD
KURUTULMUŞ SEBZELER	14.250.590	13.347.778	-6%
DİĞER MEYVA SULARI	10.545.367	8.795.466	-17%
DONDURULMUŞ SEBZELER	3.071.453	7.054.403	130%
ELMA SULARI	6.647.275	6.693.123	1%
GEÇİCİ KONSERVE EDİLMİŞ MEYVELER	4.599.177	6.159.501	34%
SEBZE.MEYVE.BİTKİ PARÇALARI KONSERVELERİ SİRKELİ	3.831.688	5.200.956	36%
DONDURULMUŞ MEYVELER	3.819.730	5.084.125	33%
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ	1.515.023	1.111.250	-27%
DİĞER MEYVE KONSERVELERİ	887.732	1.109.532	25%
TURUNÇGİL SULARI	887.644	1.051.889	19%
DONDURULMUŞ KURUTULMUŞ VEYA DİĞER ŞEKİL. MUHAFAZA EDİLMİŞ DİĞER MEYVE VE SEBZELER	642.736	680.244	6%
KİRAZ (VİŞNE DAHİL)KONSERVELERİ. ALKOLLU .ALKOLSÜZ TATLANDIRILMIŞ	798.442	670.045	-16%
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ. DONDURULMUŞ	660.397	656.135	-1%
GEÇİCİ KONSERVE EDİLMİŞ SEBZELER	405.033	648.274	60%
REÇEL,JÖLE.MARMELAT	672.107	325.618	-52%
DOMATES KONSERVELERİ	153.428	130.774	-15%
GAZLI SULAR.MADEN SULARI VE GAZOZLAR	2	38.024	2.124.137%
BİRA	0	34.649	
ALKOLLÜ İÇKİLER (ALKOL DERECESİ<80)	45.305	27.544	-39%
DOMATES KETÇABI VE DİĞER DOMATES SOSLARI	297.634	22.128	-93%
ÇİLEK KONSERVELERİ. ALKOLLÜ.ALKOLSÜZ TATLANDIRILMIŞ	0	11.088	
KARIŞIK HALDEKİ MEYVE VE SEBZE SULARI	5.671	1.712	-70%
PATATES KONSERVELERİ. DONDURULMUŞ	0	108	
TURUNÇGİL KONSERVELERİ. ALKOLLÜ.ALKOLSÜZ . TATLANDIRILMIŞ	14	107	675%
ÇEŞNİ.LEZZET VERİCİ KARIŞIMLAR VE SOSLAR	0	7	
DOMATES SALÇASI	17.611	0	-100%
ŞARAP	7.057	0	-100%
GENEL TOPLAM	53.761.111	58.854.481	9%

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri (<http://www.uib.org.tr>)

2017 yılında Türkiye Meyve Sebze Mamulleri Sektörünün İtalya’ya ihracatı, 53,7 milyon dolar, 2018 yılında +%9 artışla 58,8 milyon dolar, olarak gerçekleşmiştir. İtalya, sektörün 2018 yılı ihracatında 6. sırada yer almaktadır.

Tablo 9. UMSMİB'in İtalya'ya Meyve Sebze Mamulleri İhracatı

	2017	2018	DEĞİŞİM
ÜRÜN GRUBU	FOB USD	FOB USD	FOB USD
DONDURULMUŞ MEYVELER	1.253.696	760.707	-39%
DONDURULMUŞ SEBZELER	29.029	153.492	429%
DOMATES KONSERVELEİ	0	102.164	
SEBZE.MEYVE.BİTKİ PARÇALARI KONSERVELEİ SİRKELİ	68.518	103.178	51%
DİĞER MEYVA SULARI	886.580	53.734	-94%
TURUNÇGİL SULARI	38.211	0	-100%
GENEL TOPLAM	2.276.033	1.173.275	-48%

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri (<http://www.uib.org.tr>)

UMSMİB'in İtalya'ya ihracatı 2017 yılında 2,2 milyon dolar, 2018 yılında %-48 düşüşle 1,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir (Tablo 9). İtalya, UMSMİB 2018 yılı ihracatında değer bazında sıralamaya göre 24. sırada yer almaktadır.

Tablo 10. İtalya'nın Ürün Grubu Bazında Başlıca Meyve Sebze Mamulleri İthalatı (1000 USD) (İlk 15 Ürün)

		2015	2016	2017
GTİP	ÜRÜN AÇIKLAMASI	1000 USD	1000 USD	1000 USD
	GENEL TOPLAM	2.693.603	2.732.215	2.617.008
200410	Patatesler: (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmuş) (20.06 pozisyonundaki ürünler hariç) :	229.982	258.964	274.023
220410	Köpüklü şaraplar	151.870	165.093	184.549
71080	Diğer Sebzeler (pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş) (dondurulmuş)	157.475	152.000	170.990
200290	Domates; diğer şekilde (sirke, asetik asitten başka şekilde konserve edilmiş)	172.034	170.657	125.327
220830	Viskiler	102.292	108.080	118.464
220710	Etil alkol; alkol derecesi >= 80% taşıyıcı edilmemiş	111.344	124.908	117.791
220429	Taze Üzüm Şarabı - fermantasyonu alkol ilavesi ile önlenmiş veya durdurulmuş	135.603	101.290	99.812
200799	Diğerleri: Reçeller, jöleler, marmelatlar, meyva veya sert kabuklu meyva püresi, meyva veya sert kabuklu meyva pastları (pişirilerek hazırlanmış) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içersin içermesin)	77.041	83.582	89.789
220870	Likörler	68.027	77.444	82.453
200989	Diğer meyvaların suları	73.626	62.622	68.355
220210	Sular (mineral sular ve gazlı sular dahil) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış ve aromalandırılmış)	52.143	62.805	67.823
220421	Diğer şarap ve üzüm sırası (durdurulmuş)- muhtevası 2 litre/daha az kaplarda	64.927	68.189	67.672
81190	Diğer meyveler ve sert çekirdekli meyveler (dondurulmuş)	56.028	52.315	62.003
71290	Diğer sebzeler; sebze karışımları - Kurutulmuş sebzeler (bütün halde, kesilmiş, dilimlenmiş, kırılmış veya toz halinde, fakat başka şekilde hazırlanmamış)	46.273	52.971	55.177
200520	Patates - (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmamış) (20.06 pozisyonundaki ürünler hariç):	52.993	53.112	51.252

Kaynak: Trademap (www.trademap.org)

Trademap verilerine göre, İtalya'nın 6'lı GTİP bazında Toplam Meyve Sebze Mamulleri ithalatı 2015 yılında 2,6 milyar dolar, 2016 yılında 2,7 milyar dolar olarak gerçekleşirken, 2017 yılında 2,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir (Tablo 10).

Tablo 11. İtalya'nın Ülke Bazında Başlıca Meyve Sebze Mamulleri İthalatı (1000 USD) (İlk 30 Ülke)

	2015	2016	2017
ÜLKELER	1000 USD	1000 USD	1000 USD
Dünya	2.693.603	2.732.215	2.617.008
Fransa	494.637	516.346	533.556
İspanya	288.552	233.401	273.533
Almanya	264.320	254.646	252.550
Hollanda	264.317	272.722	241.022
Belçika	178.138	172.007	168.700
Birleşik Krallık	83.427	114.343	120.808
Çin	149.942	153.986	117.277
Avusturya	167.318	155.967	98.606
Amerika Birleşik Devletleri	117.667	117.514	90.837
Macaristan	60.780	68.836	80.764
Polonya	48.900	60.175	69.667
Türkiye	53.069	58.427	56.567
Mısır	54.522	54.660	45.256
Bulgaristan	34.180	32.237	33.358
Yunanistan	28.786	29.501	29.346
Romanya	37.118	29.611	29.224
Portekiz	21.654	25.950	27.539
Slovenya	26.406	31.141	25.856
İrlanda	1.871	11.811	22.648
Tayland	19.409	26.160	20.527
Tunus	16.565	20.058	18.754
Avustralya	18.314	15.586	16.924
Çek Cumhuriyeti	16.589	17.240	16.262
Kıbrıs	5.249	10.735	15.806
Fas	15.330	15.414	15.049
Şili	20.566	13.922	13.725
Sırbistan	18.184	15.009	13.540
İsveç	30.240	30.981	12.864
Pakistan	6.060	13.409	11.745
Meksika	10.250	9.014	8.817

Kaynak: Trademap (www.trademap.org)

İtalya'nın ***Meyve Sebze Mamulleri ithalatı yaptığı ülkeler sıralamasında Türkiye 12. sırada yer almaktadır (Tablo 11).***

5. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Firmalarımız, kendi markalarıyla mı yoksa “private labeling” ile mi pazara gireceklerine karar verdikten sonra, ürünlerine ilişkin pazar araştırmasını dikkatli yapmalı, iş modelini doğru seçmelidirler (şirket mi? mağaza mı? distribütör, acente ya da temsilcilik ofisi mi?).

Doğru ortak ya da temsilci ile çalışılmasına, tüm iş akitlerinin yazılı sözleşmelerle yapılmasına dikkat edilmeli, mali ve hukuki danışmanlık alınmalı, dolandırıcılık olaylarına karşı dikkatli olunmalı ve gerekirse ticari istihbarat satın alınmalıdır.

Firmalarımızın İtalyan firmaları ile iş yaparken kalıcılık ve istikrar mesajı vermeleri, iş kültüründe benzerlikler olduğu kadar farklılıklar olduğunu da unutmamaları gerekmektedir.

İtalya iş kültüründe fuar katılımları hala önemini korumakta olup, İtalyan firmalarının tercihlerinde etkili bir unsuru oluşturmaktadır.

Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

İtalyanların büyük çoğunluğu iyi İngilizce konuşmamaktadır. Bu nedenle iş görüşmesi sırasında firmaların tercüman bulundurması gerekebilir.

Kartvizitlerin bir tarafının Türkçe veya İngilizce diğer tarafının ise İtalyanca olmasına önem verilmektedir.

İtalyan iş kültüründe "dakik olma" birincil önem verilen bir konu değildir. Yine de ziyaretçi olarak görüşmelerde zamanında bulunmak iyi bir davranış olacaktır. Ancak İtalyanların görüşmeye gecikebileceklerini her zaman göz önünde bulundurmak gerekmektedir.

Yaz tatili ve resmi tatil günlerinden mutlaka haberdar olunması gerekmektedir. Birçok firma Ağustos ayının büyük bölümünde kapalıdır. Çoğu ülkeden daha fazla resmi tatile sahip olan İtalya'da iş ziyaretlerinin bu dönemlere rastlamaması önem taşımaktadır.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Ülkeye girişte, Avrupa Birliği vatandaşları için pasaport ya da nüfus cüzdanı yeterlidir. Diğer ülke vatandaşlarından istenilen belgeler, yasal geçerlilik taşıyan bir pasaport ve İtalyan Büyükelçiliği veya konsolosluklarından alınmış geçici giriş veya oturma vizeleridir.

Vize uygulamasının olmadığı ülke vatandaşları için 90 günü aşmamak ve çalışmamak kaydıyla geçici giriş hakkı mevcuttur.

Umuma Mahsus Pasaport hamilleri vizeye tabidir.

Diplomatik, Hizmet ve Hususi Pasaport hamilleri ise 180 gün içinde 90 günü aşmamak kaydıyla, anılan ülkeye yapacakları seyahatlerinde vizeden muaftır. (Vatikan için de geçerlidir).

İtalya'ya giriş vizelerinin türü, mevzuatı ve şartları ile ilgili genel bilgiler, İtalyan Dışişleri Bakanlığının (http://www.esteri.it/visti/index_eng.asp) sitesinde mevcuttur.

İtalya'nın Ankara Büyükelçiliğinde vize talebinde bulunmak isteyen ve Büyükelçiliğin konsolosluk sorumluluk bölgesinde (Ankara, Kütahya, Eskişehir, Düzce, Bolu, Zonguldak, Bartın, Karabük, Kastamonu, Çankırı, Kırıkkale, Kırşehir, Yozgat, Nevşehir) ikamet eden Türk ve Yabancı vatandaşlar, önceden randevu almaksızın, IDATA Ankara (telefon: +90 312 466 74 64, faks: +90 312 466 74 65) (<http://www.idata.com.tr/tr/>) şirketinin sunduğu hizmetlerden faydalanabilir ve bilgi edinebilir.

IDATA, vize taleplerini kabul etmekle yetkilendirilmiş özel bir şirkettir. Vize taleplerinin değerlendirilmesi ve karara bağlanması Büyükelçiliğinin yetkisindedir.

Bunun yanı sıra kullanıcılar, Büyükelçiliğinin Vize Bölümüne doğrudan vize başvurusunda bulunmak ya da bilgi edinmek için, visti.ambankara@esteri.it elektronik posta adresinden randevu alabilirler. İtalyan ve AB vatandaşlarının aile fertlerinin doğrudan Büyükelçilikten randevu almaları gerekmektedir.

Vize talebinin ücretlendirilmesine dair idari harç bedeli, vize talebinin ibrazı anında Türk Lirası cinsinden ve nakit olarak ödenmelidir. Beher vize türüne ait mevcut tarifeler (http://www.esteri.it/visti/costi_eng.asp) linkinden öğrenilebilir.

Vize talebinin, öngörülen seyahat tarihinden asgari üç hafta öncesinden yapılması tavsiye olunur. Vizenin tanzimi ortalama olarak 10 (on) iş gününde yapılabilmektedir; ancak bu süre, talep edenin tabiiyetine, sezon yoğunluğuna ve talep edilen vize türüne göre değişiklik sergileyebilmektedir.

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

Çalışma saatleri hafta içi 5 gündür. Bazı özel işletmeler cumartesi günleri yarım gün çalışmaktadır. Çalışma saatleri hafta arası 09:00-13:00 ile 14:00-18:00 saatleri arasındadır. Bankalar ise 08:30-13:30 ile 14:30-15:30 arasında hizmet vermektedir. İtalya'daki büyükelçiliğimizin çalışma saatleri 09.00-12.30, 13.30-18.00 olarak düzenlenmiştir.

İtalya'da çalışanların büyük bir kısmı Ağustos ayında yıllık izin kullanmaktadır. Bu ay süresince resmi dairelerin ve özel işyerleri az sayıda görevliyle çalışmakta, bazı özel işyerleri ise tamamen kapanmaktadır.

İtalya'daki Resmi Tatil Günleri

Tarih	İsim	Yerel İsim
1.Oca	Yeni yıl	Capodanno
6.Oca	Epiphany	Epifania
4-5 Nisan*	Paskalya	Pasqua
25.Nis	Bağımsızlık Günü	Festa della Liberazione
1.May	İşçi Bayramı	Festa dei Lavoratori
2.Haz	Cumhuriyet Bayramı	Festa della Repubblica
15.Ağu	Ferragosto	Ferragosto and Assunzione
1.Kas	Azizler Günü	Ognissanti
8.Ara	Immaculate Conception	Immacolata Concezione
25.Ara	Noel	Natale
26.Ara	Aziz Stefan Günü	Giorno di Santo Stefano

**Her yıl Mart'ın son haftasında veya Nisan ayında bir güne rastlamaktadır.*

Hukuki Yapı

İtalyan piyasası, hukuki yapı sebebiyle pazara yeni girecekler için karmaşık ve bazı durumlarda şeffaflıktan yoksundur.

Küçük aile şirketlerinin hakimiyeti, bölgesel farklılıklar ve eşitsizlikler, ticari faaliyetlerde ilave güçlülere yol açabilmektedir.

İtalyan pazarına girebilmenin ön koşulu İtalyan firmalarla işbirliği yapmak ve ortak hareket etmektir. Doğru İtalyan ticaret ortağını bulmak, İtalya'da ticari bir faaliyet kurmanın en önemli bölümünü oluşturmaktadır. İdeal İtalyan ortak halihazırda iletişim ağlarına sahip olmalı ve yerel ticari ve yasal uygulamalardan iyi anlamalıdır. Teknik ürünler için, potansiyel ortağın, İtalyan tüketicilere satış sonrası hizmet sunabilecek kapasitede olması da büyük önem taşımaktadır.

Özellikle küçük ölçekli şahıs firmaları ile olan alacak tahsilatlarının hukuki sürecin uzun olmasından dolayı imkansız hale gelmesi ve sıkça görülen şirket dolandırıcılıklarından korunmak için yeni bir firmayla (özellikle Güney İtalya'daki firmalar) bağlantı kurulma aşamasında titizlikle araştırılmalı ve ödeme şekli için güvenilir kanallar tercih edilmelidir.

Şirket kurma prosedürünün uzun olması, çalışma ve oturma müsaadelerinin alınması süreçlerinin çok uzun olması, bürokrasinin ağır işleyişi göz önünde bulundurularak, özellikle şube ve temsilcilik açılmasına karar verilmesi durumunda güvenilir bir hukuk firması ile işbirliği yapılması büyük önem taşımaktadır.

İtalya ile ticari ilişkilerin acente ve distribütörlük şeklinde sürdürülmesinde fayda bulunmaktadır. Acente ve temsilcilik ofisleri İtalyan kanunlarına göre yurt dışındaki şirketin uzantısı olarak algılanmakta ve yalnızca İtalya'da kazandıkları gelir üzerinden vergiye tabi tutulmaktadır. Gelir ve karların ana şirkete transferinde herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır.

KAYNAKLAR

1. Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)
2. Uludağ İhracatçı Birlikleri (www.uib.org.tr)
3. Trademap (www.trademap.org)

YASAL UYARI; Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.